

In memory of Israel and Yetra Goldberg in honor of their dedication in furthering Jewish education in St. Louis, Missouri.

## שם השיעור: Iyov & Avraham: Contemporaries שם המרצה (כתובת דוא"ל) - (Rabbi Moshe Shulman (shulman@milah.net - (7

### Rashi ibid

There are some Sages who say [that this event occurred] "After the words of Satan" who said accusingly [to God], "From all the feasts that Avraham prepared, he did not offer as sacrifice to You a single bull or ram." He [God] responded to him, "He does everything for the sake of his son. Yet, if I were to say to him, 'Sacrifice him to Me,' he would not refuse."

### Yerushalmi R"H 3:5

This parallels what Rabbi Ila said, Israel was only punished because of the Chapter about manumission of slaves; that is what is written, 'at the end of seven years everyone has to set free his Hebrew brother, etc.' (Jer. 34:14). It was stated in the name of Rabbi Nehemiah, 'she was like a trading vessel, from far she brings her bread.' **The words of the Torah are poor in their proper place but rich at another place.**

### Pesachim 109a

Our Rabbis taught: A person is obligated to gladden his children and the members of his household on a Festival, as it is stated: "You shall rejoice on your Festival."

### Devarim 16:14

*You shall rejoice in your Festival, with your son and daughter, your male and female slave, the [family of the] Levite, the stranger, the fatherless, and the widow in your communities.*

### Rav Medan Parshat Noach

**The source for any narrative by Chazal is usually to be found in some prior biblical incident.** Let us explain: In many instances the Torah is cryptic and fails to recount details of events that represent the reason for things that we read about in the text.... **Chazal, as biblical commentators, come to explain that which is opaque.** For this reason they create legends which "fill the gaps" in the text. In our case, as in many others, our question is: upon what do Chazal base their narrative? Why do they choose to recount specifically this story about Abraham, or some other story about Yaakov? It seems that Chazal followed the well-known principle, "The Torah text elaborates in certain cases and is brief in others." **Wherever there are gaps in the biblical narrative, Chazal compare the character or the subject under discussion to a parallel biblical excerpt.** This comparison provides the basis for a "filling-in" of the picture, to create a sort of "photomontage" that completes the missing pieces of the puzzle.

### 1. רש"י שם כב:

(א) אחר הדברים האלה - יש מרבותינו אומרים (סנהדרין פ"ט): אחר דבריו של שטן, שהיה מקטרג ואומר מפל סעודה שעשה אברהם לא הקריב לפניה פר אחד או איל אחד; אמר לו כלום עשה אלא בשביל בנו, אלו הייתי אומר לו זבח אותו לפני לא היה מעשב.

### 2. ירושלמי ר"ה ג:

ואתקיא כהיא דאמר רבי אילא. לא נאנשו ישראל אלא על פרישת שילוח עבדים. הקדא הוא דכתיב מקץ שבע שנים תשלחו איש את אחיו העברי וגו'. תני בשם רבי נחמיה. הקתה כאננות סוחר ממתק תביא לחמה: דברי תורה עניים במקומן ועשירים במקום אחר.

### 3. גמרא פסחים קט:

"תנו רבנן: חייב אדם לשמח בנו ובני ביתו ברגל, שנאמר 'ושמחת בחגך'"

### 4. דברים טז:

ושמחת בחגך אתה ובנה ובתך ועבדך ועמדת והלוי והגר והיתום והאלמנה אשר בשעריך:

### 5. הר"י מדן שליט"א, פר' נח

מקורו של כל סיפור חז"ל נעוץ בדרך כלל במקרה מקראי קודם. נבהיר את דברינו: במקומות רבים, המקרא סותם ואינו מפרט אירועים המהווים סיבה להתרחשויות המתוארות... חז"ל, כפרשני מקרא, באו לפרש את הסתום, ולשם כך יצרו אגדות ה'משלימות' את הפערים שמותיר המקרא. במקרה זה, כמו במקרים אחרים, נשאלת השאלה: על מה מבוססים דברי חז"ל? מדוע הם בחרו לספר דווקא אגדה כזו על אברהם ודווקא אגדה אחרת על יעקב? נראה, שחז"ל נעזרו בכלל הידוע - "דברי תורה עניים במקום אחד ועשירים במקום אחר" (ירושלמי ר"ה ג:ה). בכל מקום שנותרו בו פערים בסיפור המקראי, חז"ל השוו את הדמות או את העניין שעליהם מדובר לסיפור מקראי מקביל. השוואה זו - היא שנותנת את הבסיס להשלמת הפערים, ליצירת מעין 'פוטומונטאז' ולהשלמת חוליות בפאזל של הסיפור הסתום.

# ימי עיון בתנ"ך תשפ"ג

## 6. איוב פרק ד

(א) וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתִּימָנִי וַיֹּאמֶר: (ב) הַנֹּסֶה דַּבֵּר אֵלַיךָ תִּלְאַה וְעֶצֶר בְּמַלְיָן מִי יִכְלֵ:

## Iyov 4:1-2

(1) Then answered Eliphaz the Temanite, and said: (2) If one venture a word unto thee, wilt thou be weary? But who can withhold himself from speaking?

## Yerushalami Sota 5:6 (25b)

When did Iyov live? R. Shimon b. Lakish in the name of Bar Kapara: In the time of Avraham, as it says, 'A man lived in the land of Utz, his name was Job', and it says (Gen 22) 'Utz his firstborn...'

... in the days of our father Jacob and Dinah... in the days of the tribes... he was born when they descended into Egypt and he died when they left... Job was one of Pharaoh's servants, a great one in his government'... he was in the days when the Judges judged... He was in the days of the queen of Seba... he was in the days of the Chaldeans... he was in the days of Asuerus... he was of the returnees of the diaspora... Job did not exist and will never live....

## 7. ירושלמי סוטה ה:

אימתי היה איוב? רבי שמעון בן לקיש בשם בר קפרא. בימי אברהם אביהו היה. הדא היא דכתיב איש הנה בארץ עוז איוב שמו. וכתיב את עוז בכורו...

בימי אבינו יעקב... בימי השבטים היה... פירידתן למצרים היה ובעלייתן מת... מעבדי פרעו היה ומגדולי פמילייתא שלו היה... בימי שפוט השופטים היה... בימי מלכת שבא היה... בימי פשדים היה... בימי אשורוש היה... מעולי גולה היה... איוב לא היה ולא עתיד להיות...

## 8. איוב בימי האבות

### ספר בראשית (תופת האבות)

### ספר איוב (סיפור המסגרת)

עוז, בוז, בני קדם, שבא, כשדים, אליפז, תימן, שוח, צופר (צפו), נעמה

### פרק א'

(א) איש היה בארץ-עוז איוב שמו והיה האיש ההוא תם וישר וירא אלהים וסר מרע: (ב) ויולדו לו שבעה בנים ושלוש בנות: (ג) והיה מקנהו שבעת אלפי צאן ושלושת אלפי גמלים וחמש מאות צמד בקר וחמש מאות אתונות ועבדה רבה מאד והי האיש ההוא גדול מכל בני-קדם:

(טו) ותפל שבא ותקחם ואת הנערים הפו לפי-חרב ואמלטה רק-אני לבדי להגיד לה: (יז) עודו זה מדבר וזה בא ויאמר כשדים שמו שלשה ראשים ויפשוטו על-הגמלים...

**לבו:** - ויחר אפו אליהוא בן-ברכאל הבוזי ממשפחת רם באיוב חרה אפו על-צדקו נפשו מאלהים:

### ביא

וישמעו שלשתו רעי איוב את כל-הרעה הזאת הבאה עליו ויבאו איש ממקומו אליפז התימני ובלדד השוחי וצופר הנעמתי ויעדו יחדו לבוא לנוד-לו ולנחמו:

### מ"ביא

(יא) ויבאו אליו כל-אחיו וכל-אחיותיו וכל-ידעיו לפנים ויאכלו עמו לחם בביתו וינדו לו וינחמו אתו על כל-הרעה אשר-הביא יקוק עליו ויתנו-לו איש קשיטה אחת ואיש גזם זהב אחד: 0

### איוב מ"ב

(ד) שמע-נא ואנכי אדבר אשאלק והודיעני: (ה) לשמע-אזן שמעתיך ועתה עיני ראתי: (ו) על-כן אמאס ונחמתי על-עפר ואפר: פ

**י:כב-כג**  
בני שם עילם ואשור וארפכשד וליד וארם: ובני ארם עוז וחול וגתר ומש:

### פרק כב

(כ) והי אחרי הדברים האלה ויגד לאברהם לאמר הנה ילדה מלכה גם-הוא בנים לנחור אחי: (כא) את-עוז בכרו ואת-בוז אחיו ואת-קמואל אבי ארם: (כב) ואת-כשד ואת-חזו ואת-פלדש ואת-ידלף ואת בתואל: (כג) ובתואל ילד את-רבקה שמנה אלה ילדה מלכה לנחור אחי אברהם:

### פרק כה

(א) ויסף אברהם ויקח אשה ושמה קטורה: (ב) ותלד לו את-זמרן ואת-יקשן ואת-מדן ואת-מדן ואת-ישבק ואת-שוח: (ג) ויקשן ילד את-שבא ואת-דדן ובני דדן היו אשורם ולטושם ולאמיים... (ו) ולבני הפילגשים אשר לאברהם נתן אברהם מתנת וישלחם מעל יצחק בנו בעודנו חי קדמה אל-ארץ קדם:

**כט:א** - וישא יעקב רגליו וילך ארצה בני-קדם:

### פרק לו

(א) ואלה תלדות עשו הוא אדום... (ד) ותלד עדה לעשו את-אליפז ובשמת ילדה את-רעואל... (יא) והי בני אליפז תימן אומר צפו (צפור?) וגעתם וקנז:

**ד:כב** - וצלה גם-הוא ילדה את-תובל קין לטש כל-חרש נחשת וברזל ואחות תובל-קין נעמה:

### בראשית ל"ג

(יט) ויקן את-חלקת השדה אשר נטה-שם אהלו מיד בני-חמור אבי שכם במאה קשיטה:

### בראשית י"ח

(כז) ויען אברהם ויאמר הנה-נא הואלתי לדבר אל-אדני ואנכי עפר ואפר:

# ימי עיון בתנ"ך תשפ"ג

<p><b>בראשית ו</b>                  (ט) אֱלֹהִים תּוֹלְדֵת נָח וְנֹחַ אִישׁ צַדִּיק תָּמִים הָיָה בְּדַרְתָּיו                  אֶת־הָאֱלֹהִים הִתְהַלֵּךְ־נֹחַ:                  • וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יָשָׁב אֱהָלִים (בר' כה)                  • כִּי עָתָה יֵדְעֵתִי כִּי־יֵרָא אֱלֹהִים אֶתָּה וְלֹא חֲשַׁכְתָּ                  אֶת־בְּנֹךְ אֶת־יַחֲזִיק מִמֶּנִּי (בר' כב)</p>	<p><b>פרק א'</b>                  (א) אִישׁ הָיָה בְּאֶרֶץ־עוֹץ אִיּוֹב שְׁמוֹ וְהָיָה הָאִישׁ הַהוּא                  תָּם וְיָשָׁר וְיֵרָא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע:  <b>יחזקאל י"ד:יד</b>                  וְהָיוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה בְּתוֹכָהּ נֹחַ &lt;&lt;דנאל&gt;&gt;                  דְּנִיָּאל וְאִיּוֹב הֵמָּה בְּצַדִּיקְתֶּם וְנִצְּלוּ נַפְשָׁם נָאִם אֲדַנְי                  יְקוּק:</p>
-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

## 9. סנהדרין דף נו.

תנו רבנן: שבע מצוות נצטוו בני נח: דינון, וברכת השם, עבודה זרה, גילוי עריות, ושפיכות דמים, וגזל, ואבר מן החי.

## Sanhedrin 56a

The Sages taught in a baraita: The descendants of Noah were commanded to observe seven mitzvot: 1. establishing courts; 2. "blessing" [i.e., cursing] God; 3. idol worship; 4. sexual relations; 5. bloodshed; 6. robbery; 7. eating a limb from a living animal.

## 10. ז' מצות בני נח – בספר בראשית

### Breishit 3:5

but God knows that as soon as you eat of it your eyes will be opened and you will be like divine beings who know *divine beings who know Others* "God, who knows." good and bad."

### Breishit 6

(2) the sons of power saw that the daughters of man were beautiful, and they took for themselves wives from whomever they chose.

(11) The earth was corrupt before God and the earth was filled with violence.

### Breishit 9

(4) But, flesh with its soul, its blood, you may not eat.

(5) ... And from every man; from each man of his brother I will seek the soul of man.

(6) One who spills the blood of man, by man his blood shall be spilled; for in the image of God, He made man.

## בראשית ג':ה

• ע"ז - (ה) כִּי יָדַע אֱלֹהִים כִּי בְיוֹם אֲכָלְכֶם מִמֶּנּוּ וּנְפַקְחוּ עֵינֵיכֶם וְהִייתֶם כְּאֱלֹהִים יֹדְעֵי טוֹב וָרָע:

## בראשית ו':ב-ג

• ג"ע - (ב) וַיִּרְאוּ בְנֵי-הָאֱלֹהִים אֶת-בָּנוֹת הָאָדָם כִּי טוֹבוֹת הֵנָּה וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכָּל אֲשֶׁר בָּחָרוּ:  
• גזילה - (יא) וַתִּשְׁחַת הָאָרֶץ לִפְנֵי הָאֱלֹהִים וַתִּמְלֵא הָאָרֶץ חָמָס:

## בראשית ט':ד-ז

• אבר מן החי - (ד) אֶךְ-בֶּשֶׂר בְּנִפְשׁוֹ דָמוֹ לֹא תֹאכְלוּ:  
• שפ"ד - (ה) ... וּמִיַּד הָאָדָם מִיַּד אִישׁ אֲחִיו אֶדְרֹשׁ אֶת-נַפְשׁ הָאָדָם:  
• דינים - (ו) שִׁפְךָ דָם הָאָדָם בְּאָדָם דָּמוֹ יִשְׁפָּךְ כִּי בַצֶּלֶם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת-הָאָדָם:

## Iyov 1:5

And it was so, when the days of their feasting were gone about, that Job sent and sanctified them, and rose up early in the morning, and offered burnt-offerings according to the number of them all; for Job said: 'It may be that my sons have sinned, and blasphemed God in their hearts.' Thus did Job continually.

## 11. איוב א'

(ה) וַיְהִי כִּי הִקִּיפוּ יָמֵי הַמְּשֶׁתָּה וַיִּשְׁלַח אִיּוֹב וַיְקַדְּשֵׁם וְהִשְׁכִּימֵם בַּבֶּקֶר וְהִעֲלֶה עֹלוֹת מִסֶּפֶר כָּלָם כִּי אָמַר אִיּוֹב אֲוִלִי חָטְאוּ בְנֵי וּבְרַכּוּ אֱלֹהִים בְּלִבָּבָם כִּנְהָ יַעֲשֶׂה אִיּוֹב כָּל-הַיָּמִים:

## 13. הרב סולובייציק בסוד היחיד והיחד

הקב"ה אמר לו לאברהם קח נא את בנך את יחידך אשר אהבת את יצחק וגו'. כלומר, אני תובע ממך את הקרבן הגדול ביותר. אני רוצה את בנך שהוא יחידך וגם אהובך. אל תשלה את עצמך, כי לאחר שתמשע בקולי ותעלה את בנך לעולה אתן לך בן אחר במקום יצחק. כשיצחק יישחט על גבי המזבח תשאור גלמוד וערירי. שום בן לא יוולד לך. הווייתך תתקפל בבדידות שאין כמותה. אני רוצה את יחידך שאין לו תמורה. כמו כן אל תחשוב כי יעלה בידך לשכוח את יצחק ולהסיר את דעתך ממנו. כל ימיך תהרהר בו. אני מעוניין בבנך שאהבת ותאהב לעולם. לילות של נדודי שינה תבלה ותחטט בפצעיד הנפשיים. מתוך שנתך תקרא ליצחק, וכשתיקץ תמצא אוהלך שמם ועזוב. חייד ייהפכו לשרשרת ארוכה של ייסורי נפש. ובכל זאת אני תובע את הקרבן הזה.

## 14. איוב יט

(יג) אֲחִי מֵעַל הִרְחִיק יָדָעִי אֶרְצוּ מִמֶּנִּי: (יד) חֲדָלוּ קְרוּבֵי וְיָדָעִי שְׂכָחוּנִי: (טו) גָּרִי בֵּיתִי וְאִמְהַתִּי לְזָר תַּחֲשַׁבְנִי לְכָרִי הֵייתִי בְעֵינֵיהֶם: (טז) לְעַבְדֵי קְרָאתִי וְלֹא יַעֲנֶה בְמוֹפִי אֶתְחַנֶּן-לוֹ: (יז) רוּחִי זָרָה לְאִשְׁתִּי וְחַנְתִּי לִבְנֵי בִטְנִי:

(13) He hath put my brethren far from me, And mine acquaintance are wholly estranged from me. (14) My kinsfolk have failed, And my familiar friends have forgotten me. (15) They that dwell in my house, and my maids, count me for a stranger; I am become an alien in their sight. (16) I call unto my servant, and he giveth me no answer,

## 12. מדרש הגדול ירא

...הַנֶּסֶף דָּבָר אֲלֵיךָ תִּלְאַה (איוב ד, ב). נאמר הפיסוק הזה כנגד אברהם אבינו שבשעה שאמר לו הקדוש ברוך הוא שחוט בנך והעלהו לפני מיד קיבל עליו והלך לשחטו. קדמו השטן לדרך ואמר לו ... זקן שכמותך יטעה בכך לא אמר לך אלא להטעותך ולהלאותך ... ד"א הַנֶּסֶף דָּבָר. אמר רב חמא בר חנינה כך אמר השטן לאברהם:

- אדם גדול כמותך יעשה דבר זה, הרי אתה שמקרב הבריות לתחת כנפי השכינה אם אתה הורג את בנך יהיו הכל בדילין ממך וקורין אותך הורג נפשות. אמר לו איני שומע לעצתך.
- ד"א הַנֶּסֶף דָּבָר. אמר ר' יוסי בן זמרא כך אמר השטן לאברהם לא אתה הוא שכל גדולי עולם משכימין לפתחך ונוטלין ממך עצה. אם תעשה דבר זה הכל עוזבין אותך בחיים, חזור בכך. ולא שמע לעצתו.
- ד"א הַנֶּסֶף דָּבָר. אמר ר' אלעזר בן פדת כך אמר לו השטן לא אתה הוא שכל השרים רואין אותך ועומדין בפניך ואפלו רוכבי סוסים יורדין מפניך וכורעין לך, אם תעשה דבר זה כל כריעין כורעות ומבעטות הן בך, דכתיב כושל יקימון מליך (איוב ד, ד).

## ימי עיון בתנ"ך תשפ"ג

Though I entreat him with my mouth. (17) My breath is abhorred of my wife, And I am loathsome to the children of my tribe.

### Baba Batra 15b

There was a certain pious man among the heathen named Job, but he [thought that he had] come into this world only to receive [here] his reward, and when the Holy One, blessed be He, brought chastisements upon him, he began to curse and blaspheme, so the Holy One, blessed be He, doubled his reward in this world so as to expel him from the world to come.

### Tanchuma (Bubr) Yavishlach 8

Eliphaz said to him: Are your works like < those of > Abraham? Abraham was tried in ten trials and endured all of them, but you < have only been > in one trial. (Job 4:2-3:) IF ONE TRIES YOU IN SOMETHING, DO YOU FIND IT TOO MUCH? < ... > HERE YOU HAVE INSTRUCTED MANY.

### Breishit 22

(1) After these things, God tested Avraham, and said to him, "Avraham!" and he said, "Here I am."... (7) Yitzchak said to his father, Avraham, and said, "My father?" He said, "Here I am, my son." And he said, "Here are the fire and the wood, but where is the sheep for the offering?"... (11) An angel of Hashem called out to him from the heavens and said, "Avraham! Avraham!" and he said, "Here I am."

### Job 2:9-13, 3:1-3

(9) Then his wife said to him: 'Do you still hold fast to your integrity? Blaspheme God, and die.' (10) But he said to her: 'You speak as one of the impious women speaks. What? Shall we receive good at the hand of God, and shall we not receive evil?' For all this Job did not sin with his lips.

(11) Now when Job's three friends heard of all this evil that had come upon him, each one came from his own place, Eliphaz the Temanite, and Bildad the Shuhite, and Zophar the Naamathite; and they made an appointment together to come to bemoan him and to comfort him. (12) And when they lifted up their eyes afar off, and did not recognize him, they lifted up their voice, and wept; and each one tore his mantle and threw dust upon their heads toward heaven. (13) So they sat down with him upon the ground seven days and seven nights, and none spoke a word to him; for they saw that his grief was very great.

(1) After this Job opened his mouth, and cursed his day. (2) And Job spoke and said: (3) Let the day perish on which I was born, and the night which said: 'A man is conceived.'

### Breishit 18

(17) Hashem said, "Am I concealing from Avraham what I plan to do? (18) And Avraham will surely be a great and mighty nation, and all the nations of the earth will be blessed through him. (19) For, I have chosen him<sup>21</sup> so that he charge his children and household after him, that they will keep the way of Hashem to do righteousness and justice, so that Hashem may bring upon Avraham all that He spoke."

### 15. גמ' בבא בתרא טו:

חסידי ה'יה' באומות העולם ואיוב שמו ולא בא לעולם אלא כדי לקבל שכרו הביא הקדוש ברוך הוא עליו יסורין התחיל מחרף ומגדף כפל לו הקדוש ברוך הוא שכרו בעולם הזה [כדי] לטרדו מן העולם הבא

### 16. מדרש תנחומא (בובר, וישלח ח)

א"ל אליפז וכי מעשיך כאברהם הם, הנסה דבר אליך תלאה וגו', אברהם נתנסה בעשר נסיונות ועמד ככולן, ואתה בנסיון אחד, הנסה דבר אליך תלאה, הנה יסרת רבים (איוב ד ג).

### 17. בראשית כ"ב

(א) ויהי אחר הדברים האלה והאלהים נסה את אברהם ויאמר אליו אברהם ויאמר הֲנִנִי... (ז) ויאמר יצחק אל אברהם אביו ויאמר אבי ויאמר הֲנִנִי בני ויאמר הנה האש והעצים ואיפה הששה לעלה... (יא) ויקרא אליו מלאך יקנוק מן השמים ויאמר אברהם אברהם ויאמר הֲנִנִי:

### 18. איוב ב:ט-יג, ג:א-ג

(ט) ותאמר לו אשתו עֲדָךְ מִחַד יִקְרָא בְּתִמְתְּךָ בְּרִיךְ אֱלֹהִים וְמַת: (י) ויאמר אליה כִּדְבַר אַחַת הַנְּבִלֹת תִּדְבְּרִי גַם אֶת־הַטּוֹב נִקְבַּל מֵאַתְּ הָאֱלֹהִים וְאַתְּ־הַקָּדוֹשׁ לֹא נִקְבַּל בְּכָל־זֶה אֶת־לֵא־חֶטְאִי אִי־וֹב בְּשֹׁפְתָיו: פ

(יא) וישמעו שלשתו רעי איוב את כל־הַקְּעָה הַזֹּאת הַבָּאָה עָלָיו וַיָּבֹאוּ אִישׁ מִמְקוֹמוֹ אֶל־יִפְז הַתִּימָנִי וַיִּבְלְדוּ הַשּׁוֹחִי וַצּוֹפֵר הַבְּעַמְתִּי וַיַּעֲדוּ וַיַּחֲדוּ לָב, וְאֵל קָנוֹד־לּוֹ וְלִנְחָמוֹ: (יב) וישארו את־עֵינֵיהֶם מִחֹחֶק וְלֹא הִפְיִיְהוּ וַיִּשְׂאוּ קוֹלָם וַיִּבְכּוּ וַיִּקְרְעוּ אִישׁ מֵעַל־וּ וַיִּזְקְנוּ עִפְרָה עַל־הַקְּאֻשִׁיָּהִם הַשְּׂמִימָה: (יג) וישבו אתו לאֶרֶץ שִׁבְעַת יָמִים וְשִׁבְעַת לַיְלֹת וְאִי־וֹדְבָר אֶלְיוֹ דְּבַר כִּי־הָאִוִּי כִי־גִדְל הַכָּאֵב מֵאָד:

(א) אַחֲרֵי־כֵן פָּתַח אִיֹּב אֶת־פִּיהוּ וַיִּקְלַל אֶת־יוֹמוֹ: פ

(ב) וַיַּעַן אִיֹּב וַיֹּאמֶר: (ג) יֵאבֹד יוֹם אֲנִי־לָד בּוֹ וְהָיָה אֶמְרֵ הַרְהָ גְבַר:

### 19. בראשית י"ח

(יז) ויקנוק אָמַר הַמְּכַסֶּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם אֲשֶׁר אָנִי עֹשֶׂה: (יח) וְאַבְרָהָם הָיוּ יְהִיָּה לְגוֹי גָדוֹל וְעַצְמוֹם וְנִבְרָכֵי־בּוֹ כָּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ: (יט) כִּי יִדְעַתְיוּ לְמַעַן אֲשֶׁר יִצְוָה אֶת־בְּנָיו וְאֶת־בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דְרָוּהוּ יִקְנוֹק לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט לְמַעַן הִבִּיא יִקְנוֹק עַל־אַבְרָהָם אֶת אֲשֶׁר־דָּבַר עָלָיו:

# ימי עיון בתנ"ך תשפ"ג